

LOV OG EVANGELIUM

Nr. 4

August 1967

3. årgang

Peters fornekelse

(Matt. 26. 30—35.)

Av Reidar Linkjendal

Det var meget som skjedde blandt Jesu disipler i tidsrummet fra de forlot salen, samværet om påskelammet, nattverden, fotvasken, Jesu avskjeds-tale, og fram til oppstandelsens morgen. Jesus forutsa alle sine disiplers fall. To personer ble spesielt nevnt. Det var Judas og Peter.

Judas fornekelse som besto av ond-skaps forederi endte i den største fer-tvilelse, med et forherdet hjerte imot Frelseren, og derfor fullstendig overgitt til seg selv, til satans makt og innfly-telse og han havnet derved i helvete.

Kan selv huske fra mine tidlige bar-neår hvordan uhyggen ved dette navn «Judas Iskariot, han som forrådte Ham» formet seg i en bønn til Gud, at jeg aldri måtte ende mitt liv som denne Judas. Bare navnet lyder som et dystert rop fra avgrunnens håpløshet, men til en advarsel for alle Guds barn mot selvbedragets mulighet.

Forrederiet mot Jesus var noe som var planlagt i hans hjerte, og dette satte han i verk i handling.

I dette skiller Judas seg ut fra Peter, som på grunn av sitt kjøds skrøpelighet var kommet i selvsikkerhet. Hadde ikke tilsist Jesu eget ord nådd hans hjerte, var vel også denne sikkerhet årsak nok til å gå fortapelsens vei.

Å stole på seg selv fører denne vei.

Sikrere på seg selv enn på alle de andre, og større tillit til seg selv enn til det advarende ord fra Jesus som forutsa hans fornekelse. Det går tyde-lig fram av ordets sammenheng, angående Peters forsikring overfor Jesus, at han er forbausef ordi Jesus ikke har den fulle tillit til ham.

Det er Peters eget «jeg» som er i sel-virk somhet her. Hos meg skal du finne en mann du kan stole på, Jesus ! Her er en du kan regne med selv om alle de andre svikter. Jeg skal bli stående igjen om alle de andre forlater deg, og jeg er rede til å gå både i feng-sel og i døden med deg (Luk. 22, 33).

Jesus vet selv hva som bor i mennesket, derfor møter han ikke Peter med anerkjennende ord som stadfestet hans forsikringer, men lar ordet stå som han selv har forutsagt. Jesus er ikke bemeistret og har heller ikke bruk for kjødelige forsikringer. Disse har den art i seg at en sover der en burde våke, bruker sverd der en burde lide, er sikker der en burde frykte.

Jesu forutsigelse om Peters fall nådde bare inn til hans ytre øre. På dette tidspunkt var det ikke rom for slikt i hans hjerte, da han ganske bestemt trodde om seg selv at han var noe fram

for de andre disiplene, også i Jesu øyne. Med andre ord, for Jesus uundværlig. Husk! Dette er den gamle slanges gift: *Kjødelige garantier.*

Sannheten består egentlig i det motsatte. I at Jesus blir uundværlig for meg. Et skille mellom falsk sikkerhet på seg selv, og en sann avhengighet av Frelseren.

I Peters forhold var det nettopp denne selvtilliten Jesus påny gjentatte ganger forsøkte å holde fram for han.

Jesus visste selv at med denne innstilling ville Peter være ubrukelig i Guds rike. Men Gud være lovet Han selv vet utveg. Priset være Hans navn, som ikke forlater sine i den slags sikkerhet men kommer igjen.

Jesu gjentatte minnelser til disiplene i Getsemane-hagen om deres sovn hadde en hovedadresse til Peter. Så var dere da ikke i stand til å våke en time med meg. Skulle tenkt at Peter hadde væknet da Jesus fant ham sovende tredje gang, men nei selvsikkerhetens tillit var mer dyptgående. Etter at Peter hadde fornekket Jesus to ganger, forbannet han og sverget tredje gang at han ikke en gang kjente Jesus. Igjennem dette oppdaget han tilsist seg selv. Da hanen gol kom han Jesu ord ihu. Han fikk se seg selv som fornekteren ut fra selve ordet av Jesu munn. Selv noe så ussett som et irriterende hanegal, skulle minne ham om at nå var han i den livssituasjon som Jesus på forhånd hadde sagt til ham. Da han nå møtte Frelserens blikk døde selvlivet. Hans *selvtillit* ble forvandlet til *synd* mot Jesus, og nå gråt han bitterlig.

Ja, Gud alene vet om han da først begynte å innse hvorfor Jesus måtte gå til Golgata. Behovet for Stedfortrederen gjør seg gjeldende der selvlivet dør ut. — For få åndelige dødsfall

er vel selve årsaken til så lite åndelig oppstandelse.

Ingen kan forstå Peter uten den som har gjort samme erfaring åndelig. Det samme som Peter opplevde den gang kan jo aldri noen mennesker mer oppleve, men den åndelige situasjon har mange paralleller.

Peter blir ofte av kristne bekjennere betraktet som en usling ingen vil ligne. En stakkars som de har vondt av og har delvis medfølelse med.

Hvem er Peter?

Han er mitt og ditt eksempel på hovmot, selvsikkerhet, søvn, nidkjærhet og fornekktelse. Et godt eksempel i menneskers øyne? Nei, men et godt eksempel i troendes øyne, en stadfestelse av ordet i ordet i Johs. 3, 6 og Matt. 26, 41.

Min troende venn! Du kan gå arm i arm med denne gråtende Peter bort fra yppersteprestens gård. Du går i de samme sko så titt og ofte, når kjødet får råde, og Gud omstyrter dine tankebygninger av fornekktelse mot frelseren. De er ikke alltid synlige for andre mennesker, men er allikevel alltid åpenbare for Gud, og åpenbare for deg ved Åndens tukt i ditt hjerte.

Hvordan er Jesus mot slike i seg selv usle fornektere?

Først skal du høre hvordan han ikke er, men som de mange vil regne med han er. Der har du igjen Peter for hvordan du har stillet deg! Jeg hadde advart deg flere ganger. Kunne du ikke ha hørt på meg før, så hadde du sluppet å skjemme både meg og deg ut på denne måten. Var det ikke bedre du hadde vært frimodig og gått med inn under forhøret hos ypperstestremen, istedet for å slå deg sammen med disse tjenerne der ute ved ilden.

Bladet Lov og Evangelium

Utgjevarpoststad : Stord
S. Botnens Boktrykkeri, Stord
 Red. : Amund Lid, Norheimsund
 Eksp. : Margr. Skumsnes, Karevik
 Stord. Postgiro : 42887, Stord
 som sender eksp. namn og adr.
 Bladet blir sendt gratis til alle
 Blir halde oppে med frivilj. gaver
Norsk Luthersk Lekmannsmisj. :
 Formann. Olav A. Dahl,
 boks 95, Stord. Tlf. 69
 Kass.. Sverre Bøhn, Norheimsund
 postgiro nr. 68213
 Bankgiro . Vikøy Sparebank
 Norheimsund 10093/955

Du husker vel jeg tok deg til side og sa til deg at du ikke hadde sans for det som hører Guds rike til.

Du kunne vel sovet etterpå om ikke nettopp da når jeg ba deg så inderlig å våke bare en time med meg.

Et haglvær av bebreidelser! Nei, Jesus var ikke slik mot Peter, og det er han heller ikke mot deg! Nå skal du høre hvordan han er og på hvilken måte han når en synders hjerte. Ikke en eneste bebreidelse eller anklage mot den som i seg selv er blitt en synder for Gud.

Det er ikke alltid den forferdelige følelse av synd som fører folk til en sann omvendelse og tro på Jesus. Åndens overbevisning om synd fordi jeg tror på meg selv, og ikke på Jesus. Fordi jeg har tillit til meg selv, og ikke til Jesus. Det er noe av dette som rører seg i Peter da han «gråt bitterlig». Fornekelsen mot Jesus hører nøyne sammen med hva Peter er — i seg selv. Det er synden — den iboende synd — som blir syndig i fornekelsen. Han kommer til en sann erkjennelse av hva han er i seg selv over for Gud.

Hos sådanne mennesker er det at

Gud får anledning til å tale det siste ord, når vår egen munn er lukket.

Hva gjør Jesus med slike syndere, og hva har Han å si dem?

Han møter deg der nede hvor du finner deg, og nettopp der nede hvisker han livets ord inn i ditt hjerte. Jesus sier til Peter og til deg: Jeg visste så godt alt dette på forhånd. Jeg måtte bare la deg gå, fordi du skulle bli alene med din synd og få se hva du duger til. Jeg oppdrar aldri folk i troens saker for at de skal bli så selvstendige, men for at de skal bli i meg. Ingen fornekelse er så stor at du ikke kan skjule deg i meg. «Her er ingen vrede, nåden den er rede som utsletter alt.» Syndene dine har fått sin straff. De ble tilregnet meg.

Jeg ville være urettferdig om jeg straffet den som kommer til meg med sine synder, når jeg selv er blitt straffet for synden, og har sonet den og derved fjernet den fra Guds åsyn.

Gud er rettferdig — det vil si — det er på et rettferdig grunnlag Gud erklaerer den for rettferdig å være, som ta sin tilflukt til Jesus (Rom. 4, 5—6).

Kvinnene ved graven fikk gjennem engelen en spesiell hilsen til Peter. Det var Jesus selv som hadde formidlet denne hilsen, for å minne Peter om at han var den han sa seg å være. «Trofast og rettferdig, så han forlater oss syndene og renser oss fra all urettferdighet.» Jesus er slik også i dag, og en slik frelser må en synder ha i livet, i døden og i dommen.

Blix synger i nr. 165 i sangboken: «Så skal du og ved trua få, Med andre augo Kristus sjå, Og kjenna honom nære. Då ser du meir enn Davids son Du ser ein syndars liv og von. Ja ser din Gud og Herre.»

Dobbeltheten i Jesu og våre kår

Av Olav Valen-Sendstad.

Det er en underlig ting at alt det som sies om Jesus, må sies i en rekke av «doblete sannheter». Vi sier jo: han er konge og tjener. Han er ypperst prest og offerlam, han er profet og hyrde, han er allmekting og avmekting, han er fullkommen og dog synder, han er allestedsnærværende og dog bundet til de steder hvor hans venner er, han er uten enhver grense og dog begrenset til å være et menneske, o.s.v. Slik også med hans kår i verden. han blev elsket og dog hatet, han blev velsignet og dog forfulgt, han blev æret og dog vanæret, han blev fornæret og dog opphøyet, han ble tilbedt og dog forbannet, han blev til vekkelse og dog til forherdelse, han blev til frelse og dog til anstøt, han blev hovedhjørnesten og dog snublesten, o.s.v. Alt dette «dobleite» var han som *stedfortreder*, men han var det også tillike som *forbillede* for alle Guds barn.

Derfor er det en himmelsk visdom å få lære av dette, nemlig at også alt det som kan og bør sies om en *kristen*, alltid må sies i en slik rekke av «doblete sannheter.»

Paulus har uttrykt det fint, hvor han taler om sine kår i verden :

«Vi er alltid i trengsel, men ikke kuet, tvilende, men ikke mistvilende, forfulgt, men ikke oppgitt, nedslått, men ikke tilintetgjort, alltid bærende Jesu død med oss i legemet, forat også Jesu liv skal openbaras i vårt legeme. For ennu mens vi lever, overgjes vi stadig til døden for Jesu skyld, for at også Jesu liv skal openbaras i vårt dødelige kjød (2. oKr. 4, 8 - fg.)

Og etter en annen gang skriver han:

«Vi viser oss i alt som Guds tjener: - i sære og vanære, med ondt rykte og godt rykte, som forførere og dog som sandrue, som ukjente og dog velkjente, som de som dør, og se, vi lever, som de der refses og dog ikke ihjelslås, som bedrøvede, men alltid glade, som fattige, men dog gjør mange rike, som de der intet har og dog eier alt.» (2. Kor. 6 4 - fg.)

Dette er ikke bare en apostels kår i verden. Det er i større eller mindre grad *enhver kristens* kår i veden.

Matte vi skjønne at dette er noe guddommelig i selve *kristenlivet* — så at vi ikke blir mismodige, når det samme må sies om vårt liv.

Slik har det seg også med det som kalles *Åndens frukter* i en kristens liv. I det kjente sted Galat. 5, 22 flg. nevner Paulus visselig bare en rekke av slike frukter: kjærlighet, glede, fred, langmodighet, mildhet, godhet, trofasthet, saktmodighet avholdenhets. Og han nevner her bare den ene rekke, fordi han setter den opp mot rekken av *kjødets* gjerninger. Men tar vi for oss det som Skriften sier om Åndens frukter også andre steder, så skjønner vi at også disse må beskrives i en dobbelt rekke :

Kjærlighet — og dog hellig hat til synden. Glede — og dog inderlig sorg over oss selv, og over verdens ondskap. Fred — og dog bevende uro for vår egen og andres frelse.

Langmodighet — og dog ingen undfallenhet overfor kjødet i oss og verden utenfor oss. Mildhet — og dog ingen eftergivenhet på Guds ord og sannhet til gudfryktighet. Godhet —

og dog ingen lunkenhet og makelighet. Trofasthet — og dog ikke være tro mot mennesker på bekostning av troskapen mot Gud og Ordet. Saktmodighet — og dog ikke oppgi sin nidkjærhet, som Guds And har tent i hjertet. Avholdenhets — og dog ingen lovtrelledom og forskriftkristendom.

Å, hvor vi trenger å høre og lære denne visdom, vi som vandrer med Guds elskede Sønn. Dette er så langt ut over hva kjød og blod kan fatte og fordra. Det er helt hinsides alt hvad «moral», «etikk» og «sedelære» kan skildre som et verdifullt menneskeliv. Og fordi kjød og blod ikke fatter det, så er det så få, selv blandt dem som preker Kristus og bekjenner hans navn som skjønner det. For her er det ikke nakk å kunne si «Herre, Herre! Dette erfares bare av dem som etter sitt hjertes indre drift ved Guds And jager etter Gud Faders vilje og Jesu navns ære.

I denne forbindelse vil vi også nevne et ord fra Skriften overfor en villfarelse som er meget utbredt i våre dagers «kristelig-eligible» liv og virksomhet.

Det lyder omtrent alle steder, at når et menneske blir omvendt, så skal han også være med å være «menneskefisker, «livsforvandler», «misjonær», o.s.v. Og uten all tvil inneholder dette en ekte bibelsk tanke. Men denne tanke har også en «korektur» i en annen sannhet. Det kan ikke etter Skriften sies ubetingt bare dette at vi som kristne skal være menneskefiskere. Det må settes et ord ved siden av, så også dette sies «dobbelt». Det ser vi aller best dersom vi gir akt på den oppgave og kallsgjerning som Esalias fikk da han blev omvendt. Han fikk nemlig ikke den oppgave å være «menneskefisker» til frelse, men den oppgave å

gå ut og *forherde* hjertene ved Ordet. (Esa. 6, 9 — flg.)

Det var jo en forferdelig oppgave. En overmåte lidelsesfull gjerning. Og dog Guds gjerning.

Hvordan kan vi forklare oss slik?

Det heter så ofte nu for tiden at dersom bare de kristne *levde* som de lærte, levde Guds vilje, så skulle de ennevende verden på kort tid. Dette jødiske snakk har ingenting med Guds ord å bestille. Jødene skal ha det ordtak at dersom alle jøder overholt sabbaten bare en gang, så ville Guds rike komme til dem. Ja, det er noe ekte jødesnakk, lovprat, dette snakk om at bare de kristne levde slik og slik, så skulle verden bli «revolusjonert».

Jesus levde det fullkomne liv. Og ganske riktig: til en begynnelse blev dette liv årsak til veldige vekkelser, så tusener på tusener strømmet sammen, glemte både tid og sted, glemte både hjem og arbeide, klær og mat — og kunde være hos ham i ørkenen i dagevis med både kvinner og barn. — Men da han nu vilde føre disse *vakte mennesker* videre inn til hemmelighetene i sitt samfunn, og fortelle dem at han som Guds Sønn var deres frelser, ja var Gud selv, kort sagt: da han vilde føre de vakte til sann omvendelse og tro (Johs. 6, 6-8, da fikk sannelig pipen en annen lyd. Da trodde de han var besatt og gal, da forekom det dem som om han spottet Gud. Da kunde de sannelig til og med gå med på å rope «korsfest» mot ham som hadde vakt dem.

Ganske på same måte skal vi få erfare, dersom det ellers er sant at vi lever kristenlivet, og ikke bare snakker om det og teoretiserer om det.

Vi skal få merke at det frå vårt liv utgår vekkelse. Vi skal få merke at vårt kristenliv til dels skal virke slik

som Jesu rene liv: som et godt forbillede, som et mørnster, som et godt eksempel, kort sagt at det virker slik på andre som om det var en *levende-gjørelse av loven*. Og slike tider er gilde: da flokkes vennene om deg, da vil de gjerne være sammen med deg, da får du muligens ikke så lite ære og adskillig gunst og heder.

Men tror du at dette har «revolusjonert» hjertene om det blir en *vekkelse* ved deg, så tar du grundig feil. Det utgår alltid en viss vekkende innflytelse fra kristne mennesker. Det gode eksempler makt er stor. Det gode forbilledes evne til å gripe er vel kjent nok. Hvor mangen bror og søster, svoger og svigerinne, for ikke å tale om far og mor, er blitt til en viss vekkelse for sine nærmeste? Ja, det er vel knapt et menneske som er gått inn i Guds rike uten at det først fikk impulser til det, blev vakt opp på denne vei ved sine venner og sine nærmeste. — Men er denne vekkelsen det samme som frelse?

Disse mennesker som i «kristendommens» navn forkynner at et «seirende» liv skulle kunne frelse og revolusjonere verden, de er stær blinde, og eier ikke fnugg av Guds lys. Ti et godt liv virker aldri annerledes enn *loven*. Og det var ikke Jesu forbilledlige liv som freste verden. Det er i tid og evighet bare ett menneskes liv som kan frelse verden, og det er Jesu liv, fordi det var et *stedfortredende liv*. Det stedfortredende liv gir ganske ubetinget både omvendelse og tro, både frelse og liv, ja en rett og riktig «*hjerte-revolusjon*». Men det forbilledlige liv kan aldri virke slikt. Det kan aller høyest virke en vekkelse.

Derfor er det aldri de *mange kristnes liv* som frelser verden. Frelse kommer alene ved den ene Jesu liv og død. Og

etter: frelsen kommer ikke av hans *forbilledlige*, ene liv *hvilket er loven*, men av hans *stedfortredende* ene liv, *hvilket er evangeliet*.

Og nu kan du skjønne litt av en kristens kår: så lenge hans liv virker vekkende, så lenge kan det nok være gildt å være en kristen. Men når de dager kommer at han i likhet med døperen Johannes må peke bort fra seg selv og hen på det Guds lam som bar verdens synd, da må han være forberedt på store vanskeligheter: somme, noen få, de utvalgte skal høre det. — Men de fleste kommer til å ta anstøt, bli forarget, vende seg med iritasjon fra «blodet», vende seg med harme fra den stedfortredende «opfylte lov», og i stedet velge kjødets og lovens vei. Mange skal også komme til å si mot ham som pekte på Guds lam:

«Huff, han er så mørksynt og trangsynt, det er bare snakk om synd og blod. Han tror ikke noe på det gode i menneskene. Han er så streng. Vi forstår ikke dette at vi skal være så onde, ja til og med fortapte overfor en evig god og kjærlig Gud.» — Kjenner du de tonene, du som lever med Jesus?

Da kommer det til fra en ny kant å bli en erfaring for en kristen: Jesu kår i verden var og blev at han var en *fremmed*, en ensom, og at han til slutt ikke hadde noen stor flokk omkring sitt *kors*. Så lenge han levde det forbilledlige liv, viste medynk med undere og slike gjerninger som folket i verden gjerne vilde se, så var han feiret og æret. Men da han gjorde det som var det evige, sanne gavn for alle, da var det sannelig ikke mange som vilde vite av ham. Da blev det en ensom, liten flokk. Og tross kristendommens store makt i vår tid, så er det bare en liten flokk i dag også. Mengden ser i kristendommen ikke stort annet enn

den fullkomne morallære — som man gjerne dyrker med lebene, men ikke vil gjøre i hjertene.

Synes du dette er et nedslående syn på kristenlivet, min leser?

Ja, fra kjødets side. Men liksom Esaias så Jesu fornedrelse og vanære i verden som hans *herlighet*, så er det og med dette: bak denne for kjødet så ydmykende, vanærende stilling ligger hele kristenlivets lykke og herliget, som ikke videre kan beskrives, men må erfares og oppleves. Ti Gud og verdens vesen står hinannen imot. Det som er ære for Gud, nemlig syndernes forlatelse og Kristi kors og rettferdighet, det er og blir en vanære i verden. Det er noe verdens vesen aldrin kan forlike seg med. For hvor noen forliker seg med dette ord, der er de allerede på vei bort fra verden.

I disse kår og i denne stand har en kristen sin rette herlighet: her er han prest for Gud. Her er han en hyrde for dem Gud har betrodd ham i livet: venner, søsken, barn. Her er

han en stedfortreder for Jesus på jorden. Her er han en Kristi medarving, fordi han må lide noe med ham i hans kår (Rom. 8, 17).. Her er han barn i Guds faderhus. Her har han mange gilde venner i Jesus. Her har han mange nådesøsker rundt den hele jord. — Her hører han til den himmelske familie. Her er han borger av et evig rike. — For bak denne så ydmykende ensomhet overfor verden, gjemmer seg samfunn, vennskap, selskap, all ensomhets borttagelse i Jesus, i evangeliet, i Ordet, i samfunn med alle dem som elsker den Herre Jesus.

Derfor er det å vere en kristen det eneste liv som er verdt å leve. Det har en herlighet uten like, da det er et liv som Gud selv føder, skaper, nærer, beskytter, bevarer — og fullender i det evige liv i beskuelsen av ham som elsket oss så høyt at han gav alt sitt hen til oss for at vi skulde få bytte vårt: gi ham alt vårt — og i stedet få alt hans. Guds navn være lovet. — Amen!

Utdrag av «Rettferdigjort av tro»

Reinsa i hjarta frå eit vondt samvit

Hebr. 10, 22.

Av Amund Lid.

I dette ordet er det tale om å stiga fram for Gud — å stå framfor augo til den rettferdige og tre gonger heilage Gud.

Dei fleste menneske vil vel oppleva det her i livet, som t.d. David gjorde det då han møtte Gud gjennom Natan sine ord: «Du er mannen», eller som Peter opplevde det, då hanen gol, og han kom i hug Jesu ord: «Før hanen gjel to gonger, har du fornekta

meg tre gonger».

Men ein gong må me alle møta Gud, og stå åsyn til åsyn med han me har synda mot. Det er like visst som det at du lyt døy ein gong, seier Gud i sitt ord.

Svært mange menneske eig ikkje fri-mod til å møta Gud, og derfor så gjer dei kva dei kan for å unngå Guds ord og Guds folk. Dei vil unngå all tanke og tale om døden og dommen som ven-

tar oss, og på Jesus som skal koma att. Kva er årsaka til at menneske fryktar Gud og vil unngå å møta Gud?

Eit vondt samvit.

Syndar du, anten det er mot Gud eller menneske, så vil du få eit vondt samvit. Då Adam og Eva synda mot Gud ved å bryta hans bod, fekk dei eit vondt samvit. Det viste seg ved at dei blei redd for å møta Gud og gjøymde seg for han mellom trea i hagen. Slik gjekk det også med Kain då han synda. Det vonde samvitet gjorde at han såg ned, blei redd for Gud og for fylgjene av si synd. «Så hadde Kain seg utor Herrens augo, og busette seg i eit land som heiter Nod, (det tyder flukt) austanfor Eden». (4. Moseb. 4, 16).

Den verda som me menneske har busett oss i, er eit slikt «Nod», der innbyggjarane lid under eit vondt samvit og er på flukt bort frå Gud.

Korleis er det med deg som les dette, har du eit hjarta som er reinsa frå eit vondt samvit, så du eig frimod til å stiga fram for Gud? Eller har du ennå eit vondt og vantruande hjarta, som lid av eit vondt samvit?

Må du svara ja på det siste spørsmålet, då har du det vondt, for samvitet kan liknast med ein vulkan. Til sine tider kan det synast å vera roleg utanfrå, men der inne er der ein eld som brenn og arbeider — den piner sjela og gjev ho aldri ro, som tannverken kan pina kroppen. Til andre tider kan det koma svære utbrot, så det regnar eld og svovel frå himmelen som øyder liv og eigedom.

Tannverken kan du ved ymse midlar døyva, ved å sløva nervene så du ikkje kjenner det. Slik har også djevelen og verda mange midlar til å døyva eit vondt samvit, så du ikkje kjenner frykta for Gud og synda sin verk og ufred.

Tenk berre på alkoholen og dei mange ulukkelege som prøver å drukna eit vondt samvit ved den. Eller på verda sitt bråk, uro og jag for å sleppa stil-la. For i stille og ro kjennest det vonde samvitet best. Djevelen stiller samvitet til ro ved å bortforklara Guds ord og synda, ved å gje synda andre og finare namn. Snyteri og uerlegdom i handel blir til forretningssans, tjuveri til sjukdom og eigenrettferd til guds-frykt o. s. v.

Men alle slike midlar tek ikkje bort synda, det er berre «nervene» — det vonde samvitet — som blir sløva så skaden ikkje kjennest. Som kompasset kan visa feil når näla blir dregen til andre og nærmare ting enn den magnetiske pol, slik kan også samvitet bli missvisande om det innrettar seg etter satan og verda og ikkje blir korrigert av Guds Ande og ord. Ein mann ville selgja samvitet sitt, og han sa at det var godt som nytt, for det var ikkje brukt. Slik er det med verda sine ting, men eit samvit som ikkje blir brukta, det vil bli øydelagta. Når Anden og ordet sitt lys når inn til samvitet vaknar det, og tek til å ulma, verka og bli vondt, då dømer det som Gud og varslar deg om rett og urett. Di snarae det varslar, og di ømmare og vondare det er, di betre er det.

Her ligg årsaka til at du, og mange med deg, ikkje vil ha noko med Gud, Guds ord - og folk å gjera - for de vil ha ro og fred i samvitet. Står du Anden og ordet imot, så kan du til slutt sløkkja ut Anden, og då får du fred og ro. Men det er berre den fred som djevelen og verda gjev, og den kan du nok klara deg med på ei vis her i verda. Men ein dag lyt også du fram for Guds åsyn. Då er alt dette som djevelen og verda sløver samvitet med, borte, og det vonde samvitet verkjer utan noko

lindring. Tru om det ikkje er det Jesus tenkjer på når han talar om ormen som aldri døyr, og elden som aldri sloknar?

Saul og Judas klarte ikkje leva med eit vake samvit, men sökte döden, og tusener av menneske har fylgt i deira fotefar. Ordet fortel at på andre sida — i fortapinga — skal dei sökja döden og ikkje finna han.

Lid du som les dette av eit vondt samvit, så ville eg gjerne få visa deg ein annan veg å gå. Du kan her og nā stiga fram for Gud, med di synd og ditt vonde samvit.

Gud kan reinsa hjarta frå eit vondt samvit.

Kanskje du spør med Nikodemus: Korleis kan det gå til? Då kan du få svar på det ved å lesa her i Hebr. 10.

Jesus kom for å frelsa oss. Han sette oss, våre gjerningar og våre offer til sides som udogleg og gjekk sjølv inn under våre synder og inn i våre kår. Det som var umogeleg for lova på grunn av oss, det gjorde Gud då han sende sin eigen son i syndig kjøts likning. Ved å ofra sin eigen lekam og sitt eige blod, bar Jesus fram eit fullkome offer for våre synder, ein gong for alle. Ved det offeret er verda si synd sona, og Gud er forlikt. Så der det er forlating for syndene, der trengst det ikkje lenger noko offer for synd. Med det eine offeret har han for alltid gjort dei fullkomne som blir helga.

Jesus har vigt oss *ein ny og levande veg* inn i heilagdomen til Gud, for han reiv ned gjerdet, forhenget, skiljevegen mellom oss og Gud. Denne skiljevegen er våre synder og Guds vreide over synda — fiendskapen. Den reiv Jesus ned og fjerna, ved sin lekam og sitt blod, då han på krossen slo fiendska-

pen i hel. (Efes. 2.)

Den nye og levande vegen er Jesus, hans lekam som livde i staden for oss, og gav seg sjølv for oss.

Kjære venn, som lid av eit vondt samvit og frykt for Gud, gå til Jesus! Du kan koma som du er, med dine synder og ditt vonde samvit, for han seier at det er dei sjuke som treng om lækjar. «Du som slit og har tungt å bera, kom til meg, så skal du finna kvile for sjela» (Matt. 11). «Kalla på meg på nødens dag, så skal eg utfri deg og du skal prisa meg.» (Sal. 50, 15)

Kva er lækjedomen?

«I hans sår har me fått lækjedom (Esa. 53). «Kor mykje meir skal då blodet av Kristus, som ve dei æveleg ånd bar seg sjølv fram, som eit ulastande offer for Gud, *reinsa samvitet dykkar* frå døde gjerningar til å tena den levande Gud.» (Hebr. 9, 14).

«Så har me då, brør, i Jesu blod fri-mod til å ganga inn i heilagdomen.» (Hebr. 10, 19).

«Og me har kjent og trutt den kjær-leiken Gud har til oss — — men den fullkomne kjærleiken driv otten ut.» (1. Johs. 4, 16—18.)

Det er berre ein kjærleik som er full-komen, og det er Guds — Jesu kjærleik til syndaren. Den ser du eit bilet av i Luk. 15, i farens sin kjærleik til den bortkomne sonen, og i Bibelen sine mange vitnemål om Jesus sitt hjartelag mot syndarane. Når den bortkomne sonen, røvaren, syndarinna, den falne Peter o. fl. møtte denne kjærleiken og såg at Jesus gav sitt liv og blod for deira synd, det reinsa samvitet og gav dei frimod for Gud.

Har du sett at også du er inneslutta i denne kjærleiken? Jesus er også i dag den same som då, og tek imot syndarar på same vis i dag. Får du sjá

Brukbar for Gud

Takk for forbøn og offer.

«Om hjarta fordømer oss, så er Gud større enn hjarta og kjenner alle ting». Når me så ser at heidningane sine tider så å seia er ute, så kjem det veltande over meg kor därleg eg har nytta tida til å vinna menneske. Og kvi-for har eg nytta tida därleg? Jau, fordi eg har skikka meg så altfor lik verda, og har ikkje halde meg nær til Gud som eg skulle, så han kunne få fornya meg ved sin herleddoms glans i ordet. «Herre jeg må klage mine leve dage skammer jeg meg ved.» «Dyp av nåde underlig, er der ennå rom for meg? Har min sjel du ennå kjær? Å, så ta meg som jeg er!» Der ligg syndser-kjenning i denne sangen.

Ein gild kristen heime i Randaberg, sa på eit møte: «Det skal bli godt å koma heim til himmelen og sleppa å reddast for å bli lunka og spytta ut av Guds munn.» Det er bibelsk nødvendig med sjølvtransaking om det skal bli oppatnying. David ber endå til om at *Gud* må ransaka han. Og resultatet blir gjerne: Er ikkje mitt forhold til Gud rett, så må det bli det. Er eg frå-fallen? Gud, så kjem eg til deg som ein som etter lova burde vera forkasta.

Den store apostel, Paulus, var til si-ne tider redd for at han som preika for andre sjølv skulle bli forkasta av

og kjenna den kjærleiken Jesus har til deg, så vil evangeliet om Jesu blod også reinsa ditt samvit så du har frimod for Gud. Når synda di er betalt, straffa er liden og Gud er forsona, så er grunnen til frykta borte. Du eig fri-mod til å møta Gud her i tida, i døden og domen.

Gud. Derfor helt han sin lekam i treldom, det vil seia at han helt dei lekam-lege lyster i taume. Det er ikkje moderne i vår njotningstid å tala om frå-hald og faste. Men Jesus sa tydeleg at det skulle koma tider, tider i twil — då brudgomen blei teken frå dei, då skulle dei fasta. Paulus tala endå til om fråhald når han sto overfor kongar og fyrstar. Og han traff nok spikaren på hovudet.

Gud både kan og vil bruka ein tru-ande. Men kvi-for blir me ikkje brukta idag? Me lever i ei forherdings tid. Derfor er det også sunt med sjølvran-saking. Om dei siste tider seier Jesus: «Sjå til at ikkje hjarta tyngjest av ove-ting og nytingssykja, så eg kjem som ei snara over deg.» — Er det synd i vårt liv som blir unnskyldt, så held Gudslivet på å kvelast. Kor kan ein då vera i stand til å hjelpe andre? — Satan veit at han har kort tid, så han arbeider alt han kan for at Guds barn skal bli ubrukbare for Gud. Djævelen kan då lett halda fram med sitt mas-se-sjelemord.

I vekkelsen i China (Nanchao, våren 1936) såg eg at det var vått på jord-golvet i bedehuset fleire stader etter gråt av heidningar i syndenød. Me kristne som burde vita meir om kor hesleg synd er, gråt me ikkje lenger over våre synder? Gråt me ikkje over andre sine synder? Me veit så mykje: Gråten frelser ikkje. — Men bøn frel-ser oss heller ikkje. Skal me av den grunn slutta å be? — Å, om hovudet mitt var vatn, og auga mitt ei tårekjelda, seier Jeremias (9, 1). Når folket i Jerusalem ikkje kjende si gjestings-tid, då sette Jesus seg til å gråta så kroppen riste. (Ordet for gråt på gresk

Sumarskule — årsmøte

Så er alle tre sommarskulane vel over også denne sommaren, i Namsos og Sannidal og Varaldsøy. Felles for dei alle, er den åndelege kveik og fornying dei gav oss som fekk vera med. Det var rikt å møta venene frå dei ymse kantar av landet, og oppleva samfunnet med dei i møter og samtaler. Og ikkje minst var det rikt at Gud ennå ein gong var nær og gjorde ordet levande for hjarta. Heilag-Anden duka bord for folket sitt med både tukt og trøyst, så andleta lyste og gledetårar draup.

I Namsos var det samla ein flokk på omlag 80 deltagarar, og på Varaldsøy noko liknande. Sannidal, med sine vel 300 deltagarar utanom folket fra bygda, var nå reine stormøte i forhold til dei to andre. Men så var også årsmøte lagt dit, og dertil så er det ein sentral stad å samlast.

Venene i Sannidal møtte oss med opne armar og fagert sommarver. Møte-

kan tyda på slik ein gråt).

Gråt ut ved din frelsar sitt hjarta. Og stå ikkje imot den Heilage Ande når han vil føra deg til nåde åleina. — Evil på Guds ord høyrer nemleg til synda si dåring.

Dersom Kristus har sona for alle dinne synder så nær som ei, så er du fortapt. For då held ikkje Jesu frelsesverk for å vera nok til evig frelse.

Jesu blod reinsar samvitet frå døde gjerningar, frå hjarta sin klage, så du bli glad og fri til å tena den levande Gud. Då er du brukbar for Gud i Kristus og Hans rettferd.

Andreas A. Bø.

staden var den fine skulen like ved hovedvegen. Der hadde me møtesal, innkvartering, matsal og teltleir på ein stad. Ja, noken fekk også nytte gjestmilde omkring i heimane. Frå dei yngste til dei eldste vart alle teke hand om på beste måte. Også på dette samveret fekk me oppleva rikdomen av at forsamlinga var som ein stor familie med barn og voksne, unge og eldre. — Yngste deltagar var berre 14 dagar og eldste mann var over 80 år. Men dei fleste var ungdom og i manndoms år.

Alt frå første samver onsdag kveld, ved formannen i Sannidal og Berg, kjende me at Herren var nær. Og det same fekk me oppleva gjennom møta som heldt fram. Især gjennom bibel-timane fekk Gud gi oss mykje gjennom vitna sine, og likeeins gjennom sangane og vitnemåla. Det er nåde over nåde når Herren stig ned og gjer ordet levande for hjarto, stikk imot all vår verdighet og forteneste.

Årsmøtet tok til laurdag kl. 14.30, og då var salen fullsett av unge og eldre. Etter opningsandakt av Bratland vart sjølve årsmøtet sett. Først fekk me ei stutt oversyn over arbeidet heime siste året ved formannen. Styret hadde vore samla tre gonger og handsama ymse saker: arbeidarruter, påskemøter, sumarskular o.a. Meldingane frå forkynnarane syntet at det stort sett var dei vanlege stadene som fekk besøk, men det var også noken nye stader. Bedehusa er opne for oss, med nokre få unnatak.

Rekneskapet syntet litt mindre gäve-innkomer enn året før, men Gud syrde likevel for at me fekk det me trøng. Gud er trufast!

interessert i og villig til å overta armer samarbeidet som det nå er, og er beidet når tida er mogen til det og Gud legg det til rette. Dette framlegget blei vedteke av årsmøte med stort fleiral. Også i år vise det seg at det var nokre som hadde eit anna syn enn styret og fleirtalet, når det gjeld ytremisjonen.

Ved val på styrelemer vart Olav A. Dahl og Amund Lid attvalde. Nytt styremedlem vart Sigmund Hjorthaug. Varamennene Holger Kjølvik, Thorbjørn Thorsen og Olav Aakhus vart attvalde.

Årsmøte fekk innbjoding til Trondheim med neste årsmøte.

Hjorthaug.

Rekneskapet for «Lov og Evangelium» synte og at gavene såvidt var nok til det auka opplaget på 2000 eksemplar. Det gjer ei god oppbyggingstenesta der det kjem, men det blei etterlyst fleire stykkje til bladet frå forkynnarene og andre.

Kva er så fruktene av arbeidet? Det er vanskeleg for oss å måla ut. Me er langt fleire nå enn då me tok til med dette arbeidet. Mange av ungdomane våre er med oss, men er dei og kome over til medvite liv i Gud og fødde påny ved ordet om Jesus? Det målet må me alltid ha for auga i våre bøner og i vår forkynning. Ein og annan fekk også dette året lys over evangeliet, men det er så mange fleire som me ventar på.

Ytremisjonen.

Gjennom brev fekk me helsingar og utgreiding frå misjonær Bø om korleis stoda har vore der ute i året og korleis ho er nå. Formannen gav ved utdrag av brev og orientering elles eit klart bilet av stoda og vanskane dei har å stri med der ute, men også korleis Gud på forunderleg vis løyser flokane når me set vår lit til han og går vegen han viser oss.

På grunn av at M. F. M. har vanskar med å skaffa misjonærar og midlar var det kome spørsmål til N.L.L. om å overta deira arbeid der ute. Styret la så fram for årsmøte fylgjande framlegg til svar: N. L. L. vil halda fram

REISERUTER

for forkynnarene i N.L.L. for hausten 1967 :

1. *Jon Berg* : Bergen, Nordhordland, Sogn, Stord, Nesflaten og Røldal.
2. *Ole Brandal* : Namdalen og Trondheim sept.-okt. Hardanger nov.-des.
3. *Anders Eide* : Voss, og andre nye stader, så langt han slepp frå.
4. *Gudm. Hjorthaug* : Hardanger sept.-okt., Agder.
- 5.. *Amund Lid* : Haugesund og omegn, Sunnhordland, Sunnmøre.
6. *Reidar Linkjendal* : Rogaland.
7. *Godtf. Nygård* : Telemark, Trøndelag i nov.-des.
8. *Margrete Skumsnes* : Bladet, Lybandsentralen, reiser det ho rekk etter samråd med formannen.
9. *Olav Aakhus* : Østfold i sept. Sandidal i nov.-des.

Styret bed om at forkynnarene når det høver slik på reisene tenkjer på venene med eit møte eller to når dei reiser forbi. Det er kjærkome og nødvendigt, og let seg lett ordna om ein vil og planlegg det i tide. Dette gjeld sjølv sagt også utanom dei oppsette rutene.